

6 2017

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
TELEFAX: 210 5203872
Πληροφορίες: Π.Παναγιωτακοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516475
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα, 13 Οκτωβρίου 2017
Αριθ. Πρωτ.:856

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
✓ Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΘΕΜΑ: Σχετικά με τους ελέγχους του ΣΕΠΕ.

ΣΧΕΤ: Η με αρ. πρωτ. 7258/14.07.2017 ΕΡΩΤΗΣΗ.

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού που κατατέθηκε στη Βουλή από τους Βουλευτές, κ.κ. Γ. Μαυρωτά, Σπ. Λυκούδη και Γρ. Ψαριανού, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Α. Το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.) αποτελεί τον κατεξοχήν ελεγκτικό μηχανισμό του κράτους αναφορικά με την επίβλεψη και τον έλεγχο της εφαρμογής των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας.

Ακόμα, οι Επιθεωρητές Εργασίας διενεργούν ελέγχους με αντικειμενικότητα, υπευθυνότητα, ευσυνειδησία και πλήρη επίγνωση του σημαντικού ρόλου που καλούνται να επιτελέσουν ειδικά υπό τις υφιστάμενες συνθήκες δημοσιονομικής και ευρύτερης οικονομικοκοινωνικής αναπροσαρμογής της χώρας.

Στο ανωτέρω πλαίσιο και για έτη 2014, 2015 και 2016, από τα στατιστικά συνοπτικά στοιχεία προκύπτει ότι, σε όλη την Επικράτεια οι Επιθεωρήσεις Εργασιακών Σχέσεων του Σ.ΕΠ.Ε. πραγματοποίησαν συνολικά τους κάτωθι ελέγχους και επέβαλαν τα κάτωθι πρόστιμα (για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας, όπως μη καταβολή δεδουλευμένων, χρονικά όρια εργασίας, αδήλωτη εργασία, κλπ.) ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας σε επιχειρήσεις που βρίσκονται στην περιοχή αρμοδιότητάς τους:

1. Κλάδος 43 – Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες

Έτος 2014: Έλεγχοι, τετρακόσιοι πενήντα πέντε (455) – Πρόστιμα, ενενήντα τρία (93), ποσού (408.870€).

Έτος 2015: Έλεγχοι, τριακόσιοι πενήντα πέντε (355) – Πρόστιμα, ογδόντα επτά (87), ποσού (510.167€).

Έτος 2016: Έλεγχοι, τριακόσιοι τριάντα έξι (336) – Πρόστιμα, εξήντα πέντε (65), ποσού (218.868€).

2. Κλάδος 47 – Λιανικό Εμπόριο

Έτος 2014: Έλεγχοι, εννέα χιλιάδες εκατόν ογδόντα ένας (9.181) – Πρόστιμα, χίλια πεντακόσια σαράντα εννέα (1.549), συνολικού ποσού (5.745.986€).

Έτος 2015: Έλεγχοι, επτά χιλιάδες οκτακόσιοι εξήντα πέντε (7.865) – Πρόστιμα, χίλια εκατόν σαράντα δύο (1.142), συνολικού ποσού (4.104.261€).

Έτος 2016: Έλεγχοι, οκτώ χιλιάδες τριακόσιοι επτά (8.307) – Πρόστιμα, χίλια εκατόν σαράντα εννέα (1.149), συνολικού ποσού (4.331.650€).

3. Κλάδος 56 – Υπηρεσίες εστίασης

Έτος 2014: Έλεγχοι, έξη χιλιάδες πεντακόσιοι έντεκα (6.511) – Πρόστιμα, δύο χιλιάδες τετρακόσια πενήντα τρία (2.453), συνολικού ποσού (10.542.356€).

Έτος 2015: Έλεγχοι, πέντε χιλιάδες τριάντα τέσσερις (5.034) – Πρόστιμα, δύο χιλιάδες εκατόν δέκα εννέα (2.119), συνολικού ποσού (9.319.039€).

Έτος 2016: Έλεγχοι, πέντε χιλιάδες εκατόν είκοσι δύο (5.122) – Πρόστιμα, χίλια εννιακόσια ογδόντα ένα (1.981), συνολικού ποσού (8.205.188€).

4. Κλάδος 86 – Δραστηριότητας ανθρώπινης υγείας

Έτος 2014: Έλεγχοι, πεντακόσιοι δέκα τέσσερις (514) – Πρόστιμα, ενενήντα τρεις (93), συνολικού ποσού (623.550€).

Έτος 2015: Έλεγχοι, πεντακόσιοι ογδόντα πέντε (585) – Πρόστιμα, ενενήντα έξη (96), συνολικού ποσού (615.616€).

Έτος 2016: Έλεγχοι, τετρακόσιοι πενήντα εννέα (459) – Πρόστιμα, εβδομήντα πέντε (75), συνολικού ποσού (430.043€).

5. Κλάδος 96 – Δραστηριότητας παροχής προσωπικών υπηρεσιών

Έτος 2014: Έλεγχοι, οκτακόσιοι δέκα επτά (817) – Πρόστιμα, εκατόν ογδόντα τέσσερα (184), συνολικού ποσού (865.118€).

Έτος 2015: Έλεγχοι, εξακόσιοι ογδόντα πέντε (685) – Πρόστιμα, τετρακόσιοι εβδομήντα δύο (472), συνολικού ποσού (889.407€).

Έτος 2016: Έλεγχοι, εξακόσιοι έντεκα (611) – Πρόστιμα, εκατόν εξήντα (160), συνολικού ποσού (703.106€).

Ακολουθως, παρατίθενται στοιχεία των πραγματοποιηθέντων ελέγχων και επιβληθέντων προστίμων σε πανελλαδικό επίπεδο από τους Επιθεωρητές Ασφάλειας και Υγείας του Σ.ΕΠ.Ε. για τα έτη 2014, 2015 και 2016:

2014

ΚΛΑΔΟΣ ΟΙΚ ΔΡΑΣΤ	ΕΛΕΓΧΟΙ	ΠΡΟΣΤΙΜΑ	ΠΟΣΑ	ΜΕΤΡΑ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ	ΔΙΑΚΟΦΕΣ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ
ΕΣΤΙΑΣΗ	3418	158	911.251 €	13	0
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	4840	247	632.800 €	108	268

ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	5465	142	393.479 €	72	0
ΥΓΕΙΑ	336	6	27.100 €	16	0
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	350	9	63.848 €	1	0

2015

	ΕΛΕΓΧΟΙ	ΠΡΟΣΤΙΜΑ	ΠΟΣΑ	ΜΗΝΥΣΕΙΣ - ΜΗΝ ΑΝΑΦ	ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ
ΕΣΤΙΑΣΗ	2816	97	378.703 €	14	1
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	3758	234	731.304 €	102	238
ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	5613	121	305.470 €	73	2
ΥΓΕΙΑ	350	6	22.050 €	12	0
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	336	6	22.050 €	2	0

2016

	ΕΛΕΓΧΟΙ	ΠΡΟΣΤΙΜΑ	ΠΟΣΑ	ΜΗΝΥΣΕΙΣ - ΜΗΝ ΑΝΑΦ	ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ
ΕΣΤΙΑΣΗ	2562	45	177.692 €	18	2
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	3939	235	768.132 €	114	168
ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	5362	105	231.149 €	76	2
ΥΓΕΙΑ	328	4	25.699 €	10	0
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	285	4	19.294 €	1	0

Δεδομένου ότι τα πρόστιμα βεβαιώνονται από τις Περιφερειακές Υπηρεσίες του ΣΕΠΕ προς τις αρμόδιες Δ.Ο.Υ. και τα ποσά αυτά εισπράττονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών, το ΣΕΠΕ στη παρούσα φάση δεν διαθέτει στοιχεία για το ύψος των ποσών που εισπράττονται σε σχέση με τα ποσά που βεβαιώνονται.

B. Στο ΣΕΠΕ, από το Νοέμβριο του 2016 λειτουργεί επίσημα το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ ΣΕΠΕ), το οποίο απαρτίζεται από επιμέρους υποσυστήματα (εφαρμογές) οι οποίες είναι οι κάτωθι:

- Διαχείρισης Υποθέσεων – Διενέργειας Ελέγχων
- Ηλεκτρονικής Διαχείρισης Εγγράφων (ΠΑΠΥΡΟΣ)
- Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού
- Διαχείρισης Πόρων (Προϋπολογισμός)
- Ανάλυσης Κινδύνου (RiskAnalysis)

Η εφαρμογή της Ανάλυσης Κινδύνου (RiskAnalysis) περιλαμβάνει τη συστηματική διεργασία που ακολουθείται προκειμένου να ανιχνευθούν και να αξιολογηθούν τάσεις παραβατικότητας, με σκοπό την επιλογή κατάλληλων επιχειρήσεων - στόχων για έλεγχο, μέσω της ανάλυσης διαθέσιμων στοιχείων και πληροφοριών των επιμέρους επιχειρήσεων και του κλάδου δραστηριοποίησής τους.

Η ανωτέρω διεργασία στηρίζεται στα δεδομένα που έχουν εισαχθεί στο σύστημα (ΟΠΣ ΣΕΠΕ) και στον καθορισμό κανόνων (διαφορετικών κάθε φορά, ανάλογα με το στόχο που τίθεται από τη διοίκηση) οι οποίοι, παραμετροποιώντας τα υπάρχοντα δεδομένα, μοριοδοτούν επιχειρήσεις ή ομάδες επιχειρήσεων, δημιουργώντας μια ιεραρχημένη λίστα στόχων ελέγχου.

Σημαντικά χαρακτηριστικά της εφαρμογής Ανάλυσης Κινδύνου αποτελούν η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των κανόνων με βάση τα ευρήματα των ελέγχων και η δυνατότητα επικαιροποίησής τους.

Από τα ανωτέρω γίνεται κατανοητό ότι η Ανάλυση Κινδύνου αποτελεί μια δυναμική διαδικασία και δεν στηρίζεται σε σταθερούς κανόνες. Ενδεικτικά, όμως, θα μπορούσαμε να αναφέρουμε ορισμένους από τους κανόνες που χρησιμοποιούνται ήδη για τη στόχευση επιχειρήσεων, με σκοπό να ελεγχθούν ως προς την τήρηση των μέτρων για την προστασία της Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία:

- Επιχειρήσεις που δεν έχουν ελεγχθεί την τελευταία διετία
- Επιχειρήσεις που εμφανίζουν υψηλό αριθμό δηλωθέντων ατυχημάτων
- Επιχειρήσεις στις οποίες τα ατυχήματα που συνέβησαν οφείλονταν σε έλλειψη μέτρων ασφάλειας (σύμφωνα με την έκθεση αυτοψίας των Επιθεωρητών)
- Επιχειρήσεις με υψηλή παραβατικότητα κατά τα τελευταία 2 έτη
- Επιχειρήσεις με χαμηλό ή μηδενικό επίπεδο συμμόρφωσης προς τις υποδείξεις των Επιθεωρητών για τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας στην εργασία.

Σε κάθε περίπτωση, οι στοχευμένοι έλεγχοι μέσω της εφαρμογής Ανάλυσης Κινδύνου αποτελούν μέρος των συνολικών ελέγχων που διενεργούν οι Επιθεωρητές Ασφάλειας και Υγείας του ΣΕΠΕ. Λοιπές γενεσιουργές αιτίες ελέγχων αποτελούν τα εργατικά ατυχήματα, οι καταγγελίες, οι έλεγχοι για τη διαπίστωση συμμόρφωσης σε υποδείξεις προηγούμενων ελέγχων (επανελέγχοι), οι κοινοποιήσεις εκ μέρους της ΔΕΗ για υφιστάμενους κινδύνους ηλεκτροπληξίας από καλώδια του δικτύου της ΔΕΗ κ.α.

Γ. Στόχος του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης είναι η παρέμβαση στις ίδιες τις εργασιακές σχέσεις προς όφελος των εργαζομένων ώστε σταδιακά να διαμορφώνονται ποιοτικές θέσεις εργασίας. Απαραίτητο εργαλείο για την υλοποίηση αυτού του στόχου αποτελεί το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) το οποίο αναβαθμίζεται ουσιαστικά ως έναν από τους βασικούς θεσμικούς μηχανισμούς για την παρέμβαση στην αγορά εργασίας και τη βελτίωση των εργασιακών σχέσεων

Στο πλαίσιο αυτό:

α) σε επιχειρησιακό επίπεδο το ΣΕΠΕ εντατικοποιεί τους ελέγχους, στοχεύοντας στους κλάδους υψηλής παραβατικότητας για την αντιμετώπιση της αδήλωτης, υποδηλωμένης και απλήρωτης εργασίας. Τα αποτελέσματα αυτής της προσπάθειας ήδη γίνονται εμφανή, καθώς τη διετία 2015 – 2016 η αδήλωτη εργασία στους κλάδους υψηλής παραβατικότητας έχει μειωθεί από το 19,17% που βρισκόταν το 2014 στο 13,58% το 2016. Παράλληλα μέσα στη διετία 2015-2016, χάρη στις παρεμβάσεις του ΣΕΠΕ, έχουν καταβληθεί περισσότερα από 24 εκ ευρώ από δεδουλευμένες οφειλές προς εργαζόμενους.

β) Από την αρχή του έτους το ΣΕΠΕ διαθέτει ένα νέο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα που επιτρέπει τη διεξαγωγή περισσότερο στοχευμένων και άρα αποτελεσματικών ελέγχων.

γ) Το έργο του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας ενισχύεται από το νέο οργανόγραμμα που προβλέπει αύξηση των οργανικών θέσεων από 829 σε 970. Παράλληλα, δημιουργούνται δύο νέες διευθύνσεις: Διεύθυνση Υποστήριξης στην Κεντρική Υπηρεσία που είχε καταργηθεί με το ΠΔ 113/14 από τη προηγούμενη κυβέρνηση και Περιφερειακής Διεύθυνσης Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων Αιγαίου, ειδικά εστιασμένη στην νησιωτικότητα και για τον καλύτερο συντονισμό της αντιμετώπισης της παραβατικότητας στον τουρισμό. Δημιουργούνται, επίσης, δύο νέα Τμήματα στη Διεύθυνση Υποστήριξης της ΚΥ: Δημιουργία δύο νέων Τμημάτων στη Διεύθυνση Υποστήριξης της ΚΥ: Τμήμα Νομικής Υποστήριξης, απαραίτητο για την νομική θωράκιση του έργου των επιθεωρητών και Τμήμα Διαχείρισης Πληροφοριακών Συστημάτων και Δεδομένων για την πλήρη αξιοποίηση των πληροφοριακών συστημάτων του ΣΕΠΕ. Επιπλέον δημιουργούνται δύο νέα Τμήματα Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων (ΤΕΕΣ Μεσολογγίου και ΤΕΕΣ Θεσπρωτίας) και δύο νέα Τμήματα Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (ΤΕΑΥΕ Χαλκιδικής και ΤΕΑΥΕ Ημαθίας).

δ) έχει ήδη εγκριθεί ένα συνολικό σχέδιο δράσης, προϋπολογισμού 7.600.000 ευρώ για την ενίσχυση του ΣΕΠΕ που περιλαμβάνει:

- Χρηματοδότηση πιλοτικών προγραμμάτων ελέγχου σε περιοχές και κλάδους υψηλής παραβατικότητας.
- Αναβάθμιση των υπηρεσιών ενημέρωσης και νομικών συμβουλών προς τους εργαζόμενους.
- Αναβάθμιση των πληροφοριακών συστημάτων και εξοπλισμού.

ε) Για πρώτη φορά υλοποιείται Πιλοτικό Πρόγραμμα για την Αντιμετώπιση της Παραβατικότητας. Το πρόγραμμα αποτελεί δράση του τριετούς οδικού χάρτη για την

εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής για την αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας στην Ελλάδα, που επικυρώθηκε σε τριμερές επίπεδο στις 26-10-2016, ανάμεσα στην Ελληνική Κυβέρνηση, τη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας και τους κοινωνικούς εταίρους. Στο πλαίσιο της δράσης συμμετέχουν συντονισμένα το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ), ο Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ), η Οικονομική Αστυνομία και το Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (ΣΔΟΕ). Στόχος της συνεργασίας είναι η ενίσχυση της ποιότητας των ελέγχων. Η διασταύρωση και η επεξεργασία δεδομένων και πληροφοριών που διαθέτει ο κάθε ελεγκτικός μηχανισμός, δίνουν την δυνατότητα οι έλεγχοι να επικεντρωθούν σε περιοχές και κλάδους με υψηλή παραβατικότητα, αυξάνοντας την αποτελεσματικότητά τους. Με την ολοκλήρωση της διαλειτουργικότητας όλων των πληροφοριακών συστημάτων, το ΣΕΠΕ, σε σύντομο χρονικό διάστημα, θα έχει τη δυνατότητα να πραγματοποιεί ακόμη πιο στοχευμένους ελέγχους.

Όσον αφορά στη διαδικασία αναθεώρησης του ισχύοντος συστήματος επιβολής προστίμων για την αδήλωτη εργασία, αυτή βρίσκεται στο στάδιο της διαπραγμάτευσης με τους θεσμούς στην οποία το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης έχει καταθέσει προτάσεις που αποσκοπούν στη βελτίωση των κινήτρων και της συμμόρφωσης των επιχειρήσεων. Η διαδικασία αυτή δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμη. Για το λόγο αυτό, στην παρούσα φάση δεν δύναται να ανακοινωθεί συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή του νέου συστήματος επιβολής προστίμων.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Ε. ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ

